

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานบางประการด้านสังคมและเศรษฐกิจของเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ 2) สภาพการดำเนินงานการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ศูนย์ฝึกอบรมโครงการเยาวชนพิทักษ์ไพร อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี 3) ความคิดเห็นของเยาวชนต่อการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และ 4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนต่อการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จำแนกตาม เพศ อายุ เขตท้องที่ภูมิลำเนา การเป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชนในโรงเรียนและรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อปีของครอบครัว ปี 2543 ทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในปีงบประมาณ 2543 จาก 18 โรงเรียน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี หนองคาย สกลนคร นครพนมและมุกดาหาร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 142 คน ซึ่งได้จากการสุ่มเลือกจากประชากรศึกษาแบบหลายขั้นตอน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (SPSS for Window) โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่า t-test และค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมเป็นเพศชายและหญิงจำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุเฉลี่ย 17.75 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.3 กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 57.7 มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตสุขาภิบาล ส่วนมากร้อยละ 62 เป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกินกว่าครึ่งหนึ่งของเยาวชนคือร้อยละ 56.3 ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร มีรายได้สุทธิเฉลี่ยอยู่ในระดับ 15,000-30,000 บาท/ปี

เยาวชนมีความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในระดับเหมาะสมดีทุกเรื่อง จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการดำเนินงานการฝึกอบรม (2) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม และ (3) ด้านความรู้ความสามารถของวิทยากร และเห็นว่าพอใจจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ในเรื่องแผนที่และหนังสือคู่มือ

เดินป่า (2) ด้านอุปกรณ์และสื่อ ในเรื่องโปสเตอร์ รูปภาพ ภาพวาด และ (3) ด้านอาคารและสถานที่จัดฝึกอบรม ในเรื่องห้องอาบ น้ำห้องสุขา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของเยาวชนต่อการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการดำเนินงานการฝึกอบรม (2) ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม (3) ด้านการเดินป่าศึกษาธรรมชาติ (4) ด้านความรู้ความสามารถของวิทยากรในการฝึกอบรม (5) ด้านอุปกรณ์และสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และ (6) ด้านอาคารและสถานที่จัดฝึกอบรม จากการศึกษาพบว่า เยาวชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน รวม 30 เรื่อง จัดเรียงลำดับตามความคิดเห็นที่แตกต่างกันจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) จำแนกตามอายุ เยาวชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 15 เรื่อง ได้แก่ การจัดตารางการฝึกอบรม เวลาที่ใช้บรรยายในแต่ละวิชา จำนวนผู้เข้าอบรมแต่ละรุ่น การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของเจ้าหน้าที่ การเรียงลำดับหัวข้อวิชา สารเนื้อหาคอนกรีต ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ได้ การให้คำแนะนำก่อนออกเดินป่าศึกษาธรรมชาติ แผนที่และหนังสือคู่มือเดินป่า ความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่บรรยายของวิทยากร การควบคุมชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม สวนรวมพรรณไม้ 60 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถที่พักรักษาและรักษาความสะอาด 2) จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชนในโรงเรียน เยาวชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 11 เรื่อง ได้แก่ การบริการเครื่องดื่มและอาหารว่าง การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของเจ้าหน้าที่ ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของเนื้อหาวิชา ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ได้ วิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร เอกสารประกอบการฝึกอบรม อุปกรณ์สาธิตและหุ่นจำลอง ทิวทัศน์และบรรยากาศบริเวณศูนย์ฝึกอบรม ที่พักรักษา สิ่งอำนวยความสะดวกและการรักษาความสะอาด 3) จำแนกตามเขตท้องที่ภูมิลำเนา เยาวชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 5 เรื่อง ได้แก่ เวลาที่ใช้บรรยายในแต่ละวิชา การเรียงลำดับหัวข้อวิชา การควบคุมชั้นเรียน บริเวณจัดกิจกรรมนันทนาการ สนามออกกำลังกายและกายบริหาร 4) จำแนกตามรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อปีของครอบครัว เยาวชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 4 เรื่อง และ 5) จำแนกตามเพศ เยาวชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 2 เรื่อง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย การคัดเลือกเยาวชนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และ/หรือ การฝึกอบรมในลักษณะเดียวกันนี้ ควรคำนึงถึงอายุและการเป็นสมาชิกกลุ่มของเยาวชนเป็นอันดับต้นๆ เพื่อจะได้เลือกสรรรูปแบบหรือวิธีการฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม วิทยากร อุปกรณ์และสื่อการสอน ตลอดจนเวลาในการจัดฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและความต้องการของเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละรุ่น เพื่อให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

A study was conducted with these main objective : 1) To investigate some basic socio - economic backgrounds of the youths attending Forrest Resource Conservation Training . 2) To examine the conditions used for the training. 3) To look into the youth's opinion towards the training organized by Training Center for youth's Forest Conservation Project , Amphoe NongSaeng Changwat Udonthani. 4) To compare the opinions towards the training of the youths differing in sex , age , birthplace , membership of School's youth Group and net family income. This study was carried out in coordination with the Directors of the schools which sent students to attend Forest Conservation Training in 2000 in Changwat Udonthani, Nongkhai, Sakonnakhon , Nakhonphanom and Mookdahan . Multi-step random sampling was employed to select 142 youths who were used as samples of this study. Specially constructed interview questionnaires distributed by the teachers in combination with direct actions undertaken by the researcher were used for data gathering. The research data obtained were subsequently processed using SPSS computer package and percentage, arithmetic mean, standard deviation, t - test and F - test.

The results indicated that the male and female youths were almost equal in numbers. On average, they were at 17.75 years of ages, 87.3% completed secondary education, 57.7% had their birthplaces outside the area controlled by Public Health Governing Agents, 62% were members of Forest Conservation Club, 56.3% had farmer parents with 15,000 - 30,000 Bahts net annual income, The youths expressed high appreciation with 3 aspects of the training including : 1) Organization of the training. 2) Training curriculum. 3) Trainer's competence.

Three aspects accepted at satisfactory level were :1) Forest study and forest walk (forest map and handbook). 2) Audio - Visual aids (posters, pictures, drawings). 3) Training place (bathrooms and toilets). Comparative assessments made upon the opinions of the youths differing in age, membership of School's Forest Conservation Clubs and birthplaces towards 6 aspects of the training which included: 1) Organization of the training. 2) Training curriculum. 3) Forest study and forest walk. 4) Trainer competence. 5) Audio - Visual aids. 6) Place of training revealed the following results.

1) Age : Differences were detected in 15 topics which included training timetable lecture period, numbers of participants, personal 's ability to correct unexpected problems, sequence of the topics, theoretical content, applicability of the knowledge, provision of advices before Forest Study and Forest Walk session, forest map and handbook, trainer's expertise on the topic, classroom control, participation opportunity, 60 th Queen's Birthday Forest Species Collection, sleeping place and hygiene. 2) Membership of school's Forest Conservation Club: Differences were noted in 11 topics which were services during breaks, personal 's ability to correct unexpected problems, relatedness of the topic contents, applicability of the knowledge, trainer's ability of knowledge transfer, training handouts, demonstration materials and simulation models, scenery and atmosphere of the training place, sleeping place, needed facilities and hygiene. 3) Birthplace : Difference were revealed in 5 topics including lecture period, sequence of topics, classroom control, recreation activities and exercising. 4) Net family's annual income: Differences were recorded in 4 topics. 5) Sex : Differences were noted only in 2 topics.

Recommendations : High priority, for the youths to be selected as participants of this type of training and/or the training of similar nature, should be given to age and membership of school's Forest Conservation Club so that the details of the training could be arranged in accordance with the nature and needs of the participants in order that the training efficiency and outcome could be heightence.